

**Національна академія наук України
Інститут мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного
(ІМВ НАНУ)**

03143, м. Київ, вул. Академіка Заболотного, 154
тел.: 526-11-79 факс.: 38-044-526-23-79

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту мікробіології
і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАНУ,
академік НАН України

Микола СПИВАК
1 вересня 20 25 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАТВЕРДЖЕННЯ, МОНІТОРИНГ ТА
УДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ
В ІНСТИТУТІ МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ
ІМ. Д.К.ЗАБОЛОТНОГО НАН УКРАЇНИ**

Схвалено Вченою радою інституту
Протокол № 8 від 26.08.2025 р.

Київ 2025

1. Загальні положення

1.1. Положення «Про розроблення, затвердження, моніторинг та удосконалення освітніх програм у Інституті мікробіології і вірусології Національної академії наук України» (далі – Положення) розроблено відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», Статуту Інституту мікробіології і вірусології Національної академії наук України (далі – Інститут), відповідних стандартів та рекомендацій Європейського союзу щодо якості вищої освіти.

1.2. Терміни та визначення:

Освітньо-наукова програма (ОНП) – система освітніх компонентів на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і часову та логічну послідовність їх вивчення, кількість необхідних кредитів ЄКТС, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії.

Спеціальність – складова основа галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання, на основі якого уповноважена установа встановила, що особа досягла результатів навчання (компетентностей), які відповідають стандартам вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи здійснювати освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні вищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна визначити, спланувати і оцінити та які особа здатна продемонструвати після завершення навчання за освітньою програмою або окремими освітніми компонентами.

1.3. Вимоги до ОНП визначаються:

Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність», постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» із змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів № 283 від 03.04.2019 р., № 502 від 19.05.2023 р.; № 507 від 03.05.2024 р.; № 426 від 08.04.2025 р.,

Стандартом вищої освіти (за наявності):

- обсяг кредитів ЄКТС необхідний для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії;
- перелік компетентностей здобувача;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії;
- форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії; - вимоги професійних стандартів (за наявності).

1.4. Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розробки нової або перегляду існуючої ОНП. Кожна ОНП має гаранта освітньої програми.

2. Структура та зміст ОНП

2.1 Структура ОНП. Кожна розроблена ОНП визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, структурно-логічну схему, форми атестації здобувачів вищої освіти та включає схеми відповідності програмних компетентностей та програмних результатів навчання освітнім компонентам ОНП, навчальний план, робочі програми та робочі навчальні програми дисциплін, форми поточного та підсумкового контролю (комплекти питань та завдань), документи і матеріали, що регулюють зміст і реалізацію освітнього процесу.

2.2. Зміст ОНП.

2.2.1. На титульній сторінці міститься інформація про назву ОНП, рівень вищої освіти, галузь знань, кваліфікацію, інформацію про затвердження ОНП.

2.2.2. ОНП розробляється та підписується робочою групою, керівником якої є гарант ОНП, який включає провідних фахівців Інституту з відповідної спеціальності.

2.2.3. Профіль ОНП визначає її характерні риси, місце в освітньому просторі, співвідношення з тематикою наукових досліджень. Він складається з таких елементів: загальна інформація (повна назва установи, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації, назва програми, обсяг ОНП та кваліфікація в дипломі, цикл/рівень національної та європейської рамок кваліфікації, мова викладання), мета ОНП, характеристика ОНП (предметна область – галузь знань та спеціальність), особливості ОНП, викладання та оцінювання, програмні компетентності (інтегральні, загальні та фахові), програмні результати навчання, ресурсне забезпечення ОНП (кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне).

2.2.4. Перелік компонентів ОНП та послідовність їх вивчення (обов'язкові компоненти, компоненти за вибором здобувача); для кожного компонента зазначається код, назва, кількість кредитів ЄКТС, а також форма підсумкового контролю).

2.2.5. Структурно-логічна схема, де вказано розподіл компонентів ОНП між роками навчання у графічному вигляді.

2.2.6. Опис форм атестації здобувачів із зазначенням документів, що отримує випускник в результаті успішного виконання ОНП.

2.2.7. Схема, що визначає взаємозв'язок програмних компетентностей та програмних результатів навчання освітнім компонентам ОНП.

3. Порядок розроблення та затвердження ОНП

3.1. Для розробки ОНП створюється проектна група, яку очолює гарант ОНП, склад якої має відповідати Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні.

3.2. Проект ОНП розглядає та затверджує Вчена рада Інституту.

3.3. Гарант освітньої програми може бути керівником лише однієї ОНП.

3.4. Дострокове припинення роботи та призначення нового гаранта ОНП та членів проектної групи здійснюється на підставі наказу директора Інституту.

4. Моніторинг та удосконалення ОНП

4.1. Моніторинг ОНП проводить гарант ОНП та проектна група за відповідною спеціальністю. Періодичність перегляду програми становить, як правило, кожні 2-3 роки, або, за необхідності, щорічно.

4.2. Моніторинг ОНП спрямований на визначення відповідності результатів навчання за ОНП, меті програми, а також потребам здобувачів ступеня доктора філософії та інших зацікавлених сторін.

4.3. Моніторинг ОНП передбачає: оцінювання відповідності ОНП стандарту вищої освіти, останнім тенденціям та досягненням в галузі біології, новим трендам розвитку суспільства та стратегії розвитку Інституту; врахування потреб здобувачів та всіх стейкхолдерів; оцінювання спроможності здобувачів у повному обсязі виконати ОНП та досягти всіх програмних результатів навчання та компетентностей.

4.4. Моніторинг ОНП здійснюється з використанням таких методів: усного та письмового опитування здобувачів, викладачів та потенційних роботодавців щодо змін змісту дисциплін, які викладаються, а також включення до навчального плану нових дисциплін; аналізу результатів оцінювання навчальних та наукових досягнень здобувачів; порівняння ОНП з аналогічними програмами провідних вітчизняних та закордонних закладів вищої освіти.

4.5. Оновлена та удосконалена програма підготовки докторів філософії в новій редакції обговорюється, затверджується на засіданні Вченої ради Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України та затверджується директором Інституту.